

En global lösning på krisen: Låt oss gå längre nu än Westfaliska freden

av Lyndon H. LaRouche

6 februari 2005

Det följande är ett av fem dokument som bildade underlaget för en konferens som Schillerinstitutet höll i trakten av Washington D.C. den 18–21 februari 2005.

Diskussionerna i norra Virginia den 18–21 februari kommer att kretsa kring en rad utmaningar, som är av avgörande betydelse för den amerikanska republikens fortbestånd. Vår organisation har en enastående förmåga att axla sådana utmaningar, och därför har vi också en unik skyldighet att återuppliva den typ av ledarskap som USA visade prov på under president Franklin D. Roosevelts fram till hans alldeles för tidiga död. Det handlar om de speciella möjligheter som finns inbyggda i just vår republiks konstruktion, och om den speciella betydelse som de nu rådande internationella, dollarbaserade men fallfärdiga finansinstitutionerna har för hela mänsklighetens väl och ve under den närmaste tiden framöver.

Världen som helhet har kommit till en punkt där en fortsättning av vår civiliserade tillvaro på den här planeten kräver att vi upphör med det idiotiska experimentet med "globalisering" och går över till ett system med suveräna nationalstater, som samarbetar med varandra. Det kan beskrivas som ett förverkligande av målen och principerna som låg till grund för Westfaliska freden 1648, som gjorde slut på den ultramontana* feodalismens inneboende ondskan och samtidigt satte stopp för det hot om religionskrig som vi nu ser dyka upp igen på många håll i världen: ett hot som uppträder i form av "religiös fundamentalism" eller rasism, ett moraliskt förfall som hänger ihop med den s.k. "globaliseringens" idioti, som nu hotar de civiliserade livsformernas framtid på den här planeten.

Den utmaning som allting hänger på, är att vi inser att vi har kommit till den punkt där ett civiliserat liv står och faller med en effektiv bekämpning av försöken att införa en ultramontan eller annan form av imperialistisk kontroll över hela världen, en kontroll som man nu försöker införa

* Ultramontan betyder "på andra sidan berget". Ultramontanism är här ett politiskt begrepp, och syftar på de ultrakonservativa kretsar inom den katolska kyrkan som under medeltiden och under motreformationen ville ge påvedömet en oinskränkt makt över såväl religiösa som världsliga förhållanden. Bakom slagordet "all makt till Rom" – påvemaktens utsträckning till hela den värld som låg "på andra sidan Alperna" – gömde sig feodalherrarnas/korstågsriddarnas strävan att göra sig fria från kontroll av kungar och lokala lagar.

genom att spekulativa monopol får en ökande betydelse i kontrollen över viktiga s.k. "råvaror". Det råder ingen reell brist på nödvändiga råvaror, så länge som suveräna nationer samarbetar om att utveckla den här planetens resurser på ett välorganiserat sätt, och ser till att det finns ett ökat utbud, tillräckligt för att tillgodose alla länders ofrånkomligt växande behov.

Vi har kommit till en punkt i världens finansiella och nationernas fysisk-ekonomiska utveckling där länderna inte kommer att kunna tillgodose sitt råvarubehov till rimliga priser, om de inte träffar långsiktiga avtal sinsemellan inom ramarna för ett nytt system med fasta växelkurser. Detta är i sin tur förutsättningen för ett globalt system med en långfristig kapitalbildning, i cykler som sträcker sig över cirka två generationer.

Just nu lider världen svårt under konsekvenserna av en rad dumma beslut som har underminerat och förstört systemet med fasta växelkurser, som infördes i slutet av andra världskriget. En alltmer besinningslös finansspekulation överträffas i galenskap bara av ett finans- och valutasystem som är inpyrt med en vettlös spekulation i finansderivat. Huvudparten av de nominella finansiella fordringar som härstammar från spekulationsorgierna under perioden 1971–2004 kommer aldrig att kunna infrias. Men om vi ska kunna ta oss oskadda ut ur det nuvarande finanssystemets mordiska vanvett, måste vi se till att upprätthålla säkerheten för de långfristiga finansiella värden som tar sig uttryck i nuvarande och framtida nödvändiga offentliga och privata förbättringar av de fysiska förhållanden som bildar grunden för ett civiliserat liv, för nationer och människor.

För att denna nödvändiga reform av världens valuta- och finanssystem ska kunna genomföras måste man garantera säkerheten för kapitaliseringen av dessa viktiga långfristiga värden genom att sätta ett stort utvecklingsprogram i pant för detta finanskapital. Detta program ska ta fram de nödvändiga råvarorna för ett samfund av nationer, som alla strävar mot det gemensamma målet att förbättra arbetets produktivitet och levnadsförhållandena för kommande generationer.

Detta sätt att se på utvinningen och hanteringen av råvaror bildar den principiella grunden för ett långsiktigt system med fasta växelkurser.

Allmänt sett innebär detta att man inför ett nytt valuta-system på grundval av de återupplivade principerna bakom

Westfaliska freden, anpassade efter vår tids omständigheter och utmaningar. Man behöver bara kasta ett snabbt öga på situationen för att förstå, att om vi ska kunna lyckas med detta, i en situation där världens nuvarande självdestruktiva valutasystem håller på att bryta samman, måste vi inse att det vi håller på med är en omorganisation av hela världen, en omorganisation vars första fas, med tanke på vad det moderna samhället och dess teknologi kräver, kommer att sträcka sig över minst två generationer, eller uppemot femtio år. Avtal med den innebörden är förutsättningen för att giltiga existerande kapitalvärden ska kunna bringas i överensstämmelse med villkoren för återbetalning av kapitalfordringar, över en inledande period på ca femtio år.

Det enda existerande alternativet till sådana reformåtgärder är kaos, och troligtvis en långvarig ny mörk tid för hela mänskligheten. Världen står nu på randen till ett sådant globalt, kedjereaktionsliknande sammanbrott.

Det politiska läget kan sammanfattas som följer.

Den politiska krisen

Särskilt efter det första året med George W. Bush som amerikansk president har en stadigt växande del av den övriga världen lutat åt att önska att USA:s egen självförvållade kris snart skulle göra slut på USA som en dominerande faktor på Jorden för överskådlig framtid. De luras av detta önsketänkande till att tro att om USA:s inflytande bringas på fall, skulle resten av världen därmed bli fri att gå sin egen väg. Denna alltmer utbredda uppfattning måste fördömas som ett farligt självbedrägeri. Det är en missuppfattning som skulle bringa hela civilisationen på fall, om den omsattes i handling.

USA:s inflytande under tiden efter 1989–91, som många uppfattar som att USA ansett sig ha monopol på att styra världens öden, har överdrivits på många sätt. USA:s roll i dag är egentligen bara som ett redskap för samma anglo-holländska liberala imperialism som USA stred mot i sin kamp för självständighet och en fri författning 1776–89, och som president Franklin D. Roosevelts ledarskap tillfälligt befriade USA från, fram till genomförandet av de praktiskt taget landsförrådiska valutareformerna 1971–72, på diktat från mäktiga anglo-amerikanska finanskretsar. Även om den breda allmänheten i världen i dag överdriver den amerikanska kontrollen över det nuvarande finans- och betalningssystemet, så spelar det globala, anglo-holländska liberala banksystemet, som grundar sig på USA-dollar, inte desto mindre en så dominerande roll i det nuvarande valuta- och finanssystemet, att mänsklighetens framtid under dessa kritiska omständigheter hänger på vissa dollarbaserade räddningsinsatser från den amerikanska regeringens sida.

Till exempel: Om USA:s regering skulle vara så urbotat korkad att den accepterade George "Hjalmar Schacht" Shultz' Pinochet-plan för att plundra det amerikanska pensionsförsäkringssystemet på tusentals miljarder dollar, skulle både den amerikanska dollarn och världens finans- och valutasystem snabbt hamna i ett hopplöst läge. Titta på de galopperande underskotten i offentliga budgetar och i den amerikanska handelsbalansen, tillsammans med den roll som dollarn spelar i dag för ett globalt finans- och be-

talningssystem som håller på att frätas sönder av spekulativen med finansderivat. Dessa sammantagna underskott hotar att utlösa ett kedjereaktionsliknande sammanbrott, som inte bara skulle sänka den amerikanska dollarn, utan som också, som följd av en sådan dollarkrasch, skulle få ödeläggande konsekvenser överallt i Eurasien och resten av världen. Ingen plats på Jorden skulle kunna undgå att sugas med ner i det globala kaos som en sådan utveckling skulle föra med sig.

Även om ingen på förhand kan räkna ut exakt hur hårt det annalkande finanssammanbrottet skulle slå mot världen, så är det givet att konsekvenserna av att inte göra de val som jag har skisserat skulle bli ganska obehagliga och garanterat världsomspännande.

En kollaps av dollarsystemet får således vissa följder som inte kommer att kunna hanteras någonstans i världen, utan hjälp från vissa politiska initiativ från USA:s egen sida. De nödvändiga åtgärderna är av en sådan karaktär att de inte skulle vara möjliga inom ramarna för det monetaristiska valutasystem av liberal anglo-holländsk modell som avlöste Roosevelts modell 1971, och som Nixon-administrationens George Shultz och hans sydstatsmän var ansvariga för. Bara en skyndsam återgång till det "amerikanska systemets" principer, så som de definierades av president Franklin D. Roosevelts ledarskap på konferensen i Bretton Woods, skulle kunna bilda det nödvändiga fundamentet för en stabilisering av de dollarrelaterade skulderna; en sådan stabilisering av växlingsbara former av långfristigt skuldkapital som behövs för att klara den situation som planetens två kommande generationer kommer att stå inför.

Den helt avgörande punkten som måste betonas i varje diskussion om dessa frågor, är därför den följande:

Endast handlingar som stabiliserar den amerikanska dollarns nuvarande oundgängliga roll som världens reservvaluta skulle under dessa omständigheter kunna förhindra att världen kastas ut i en global katastrof, som kan liknas vid Europas mörka tid på 1300-talet. Vad som behövs är en omorganisation av det nuvarande valutasystemet, ett slags konkursförfarande som genomförs i ett samarbete mellan en rad nationalstaters suveräna regeringar, framför allt de tongivande länderna i Nordamerika och Eurasien.

Varje försök till en sådan räddningsaktion hänger på möjligheten att frysa en mängd olika långfristiga dollarbaserade fysiska värden till försvarbara, relativt fasta priser, som kan gälla i ett kvarts- eller halvsekel. Detta sista villkor är nödvändigt för att lägga en trovärdig grund för en återgång till ett globalt system med fasta växelkurser, som motsvarar president Roosevelts intentioner med införandet av det ursprungliga Bretton Woods-systemet.

Det sålunda införda nya valutasystemet måste i sin utformning syfta till att stödja ett nytt utvidgat system av långfristiga avtal, framför allt avtal som fokuserar på USA:s medverkan i det växande utvecklingssamarbetet mellan de tongivande nationalstaterna på den eurasiska kontinenten. Utan ett sådant programmatiskt långfristigt amerikanskt samarbete med Eurasien, som jag har beskrivit som ett samarbete mellan Väst- och Centraleuropa och en produktiv triangel, bestående av Ryssland, Kina och Indien, finns det ingen genomförbar lösning för världen som helhet under de kommande två generationerna.

Bretton Woods-systemet

Det största intellektuella hindret för en förståelse av den nödvändiga skyndsamma reformen, är att de flesta ekonomer av facket, både i och utanför USA, inte har förstått de djupa rötterna till den intellektuella inkompetens som gjorde det möjligt för ideologer som Nixon-administrationens chefsideolog, "Chicagoskolans" George Shultz, att ersätta president Roosevelts Bretton Woods-system med det nuvarande systemet med flytande växelkurser.

Därmed inte sagt att de flesta ledande ekonomer har varit dumma. En del ekonomer och finansexperter är duktiga på sitt sätt; felet med dem, som har gjort att de har låtit världens finans- och valutasystem förfalla så långt som det har gjort, är att de, både i det gamla Sovjetunionen och i västvärlden, inte har höjt blicken över det rådande systemet, och inte har kunnat se vad som har varit fel med detta systems grundläggande axiom, som upprepade gånger har lett till stora kriser i den moderna europeiska civilisationen (i synnerhet). På grund av denna intellektuella brist inskränker de sina föreslagna reformer till förändringar inom ramarna för de filosofiskt reduktionistiska, empiristiska eller dylika axiomatiska antaganden som har varit roten till alla stora ekonomiska och strategiska kriser som den europeiska civilisationen har råkat ut för sedan Konstantinopels fall.

Mot dessa tendenser hos de s.k. experterna står min egen, i grunden platoniska syn på fysisk-ekonomiska system, som härstammar från mina studier av Gottfried Wilhelm Leibniz' verk. Det som enligt denna syn är utmärkande för den europeiska civilisationen, i djupare bemärkelse, är en strävan att definiera samhället utifrån den mänskliga individens skaparförmåga, vilken skiljer människan absolut från djuren. Det är upptäckterna av universella fysikaliska och klassiska konstnärliga principer, vilka i historien är förknippade med arvet från Thales, Solon, Pythagoras, Sokrates, Platon m.fl., som bestämmer vad "mänsklig individ" och "samhälle" betyder i en kompetent statskonst, då som nu. Det är denna suveräna förmåga att ställa upp hypoteser, med vars hjälp experimentellt validerbara allmängiltiga principer kan upptäckas och tillämpas, som skiljer människan från djuren.

Betraktat på det sättet är det onda som har skett i europeisk historia, t.ex. de grekiska sofisternas reduktionism, deras romerska likasinnade, den venetianska finansoligarkins och de normandiska korsfararnas imperiala ultramontanism, en förbrytelse mot denna egenskap hos den mänskliga naturen som skiljer människan från djuren. För oss nutida klassiska humanister är det således utvecklingen av denna sida hos den mänskliga individen som måste vara samhällets målsättning, och den måttstock med vilken samhället, dess lagar och sedvänjor, bedöms som goda eller dåliga.

Renässansen i 1400-talets Europa, kännetecknad av det stora ekumeniska kyrkomötet i Florens som befriade Europa från det venetiansk-normandiska ultramontana tyranniet, är för oss också den renässans som lade grundvalen för allt gott i den moderna, världsomspännande europeiska civilisationen. För detta goda tvingades vi kämpa mot den spanska inkvisitionen, mot vågorna av religionskrig som denna inkvisition utlöste, och mot det ondsinta Venedigs

efterträdare, den anglo-holländska liberala finansoligarkiska imperialism som haft ett dominerande inflytande på världen under större delen av tiden efter freden i Paris 1763. Den amerikanska revolutionen 1776–89, som ledde till grundandet av republiken USA, var faktiskt ett uppror organiserat av krafter i Europa mot den anglo-holländska liberalismens tyranni, ett uppror som också kom till uttryck under stora amerikanska patrioter i samma tradition, som t.ex. Abraham Lincoln och Franklin D. Roosevelt.

Roosevelts fiender, som var lierade med Winston Churchill inom ramarna för den anglo-amerikanska krigsalliansen, utnyttjade dessvärre Roosevelts död till att undergräva och rulla tillbaka de stora resultat som hade uppnåtts under Roosevelts tid som president. Det ekonomiska framåtskridande som skedde i världen från 1945 fram till 1971 var ett resultat av de kvardröjande effekterna av att Roosevelt hade försvarat det amerikanska nationalekonomiska systemet, i form av det anti-brittiska Bretton Woods-systemet, som var i kraft från Roosevelts död fram till dess att George Shultz spelade sin typiska roll i torpederingen av Bretton Woods-systemet under president Nixon.

Försöket att framställa USA som ensam kvarvarande världsmakt efter Sovjetunionens fall har underblåst vanföreställningen – bland dem som vill bli lurade, i Europa och på andra håll – att det nuvarande världssystemet skulle vara ett amerikanskt imperiesystem. Det är tvärtom ett återupplivande av den fabianska liberala imperialismen, som skapades av efterföljarna till Lord Shelburnes anglo-holländska liberalism, men under förhållanden där de våldsamt spekulativa USA-baserade fraktionerna i vår tids världsomspännande anglo-holländska valutasystem har kommit att spela en dominerande politisk roll. Lösningen för världen som helhet är således att bryta denna internationella finansoligarkiska klicks grepp om det nuvarande finans- och valutasystemet; initiativet till detta måste under rådande omständigheter komma från USA självt.

Den krassa verkligheten är att den nödvändiga räddningen av världen från den nuvarande finans- och valutakrisen endast kan ske i form av en återgång till det ursprungliga Bretton Woods-systemets specifika principer. Detta initiativ måste komma från USA, eller så kommer det inte alls.

Det är dags att göra upp med det farsartade påståendet att Roosevelts internationella valutasystem var ett "keynesianskt" system. Som John Maynard Keynes själv påpekade i förordet till den första tyska utgåvan av hans "General Theory", passade Keynes' system mycket bra i ett av nazisterna styrt Tyskland. Keynes såg sig som en centralbanksman inom ramarna för en internationell finansoligarki, av samma skrot och korn som hans samtida i 1920- och 1930-talets Synarkistinternational. Roosevelt däremot var en anhängare av Alexander Hamiltons nationalbankssystem, som ligger implicit i den amerikanska författningen, och han var sin tids främsta motståndare till Synarkistinternationalens krets av finansfolk.

Eftersom i stort sett alla USA:s rivaler i Väst- och Mellaneuropa gick bankrutt under åren 1922–45, blev det möjligt att driva igenom det amerikanska systemet med fasta växelkurser, och att använda det systemets principer till att, skulle det visa sig, temporärt undertrycka det anglo-holländska systemets globala imperieherravälde. President

Truman kunde knappt vänta tills Roosevelt var begravnen förrän han gick över till Winston Churchills anti-amerikanska finansoligarkiska läger, men det var inte förrän under Nixon-administrationen som den anglo-holländska liberala klicken lyckades göra sig av med Roosevelts "amerikanska system", och införa det system med flytande växelkurser vars egen logik nu har fört hela världen till en situation mycket värre än allmän bankrutt, nämligen en sammanbrottskris för hela det nuvarande världssystemet.

Resultatet av denna händelseutveckling under 1900-talet ser vi nu, i det onormala och ödesdigra tillstånd som världen i dag befinner sig i.

Nixons rådgivare, däribland George Shultz och även personer av lägre rang som Henry A. Kissinger, överlät kontrollen över det som nu hade blivit ett system baserat på den amerikanska dollarn, till en internationell finansoligarkisk klick i vilken USA endast var representerat av finansintressen. Dessa förändringar, som började under Harold Wilsons första regering i Storbritannien, och fortsatte med de stora förändringarna i den valutapolitiska arkitekturen 1971–72, gick ut på att använda det dollarbaserade internationella valutasystemet till att bygga upp ett berg av skulder, en grotesk karikatyr av det anglo-holländska liberala imperiet från tiden före 1933.

Eftersom merparten av världens finansvärden i dag räknas i IMF-dollar, och eftersom den hyperinflationistiska anhopningen av kortsiktiga penningplaceringar är mycket mer omfattande än långsiktiga innehav av finanskapital, ett missförhållande som har blivit ännu större under president George W. Bush, har USA-dollarerna nära förestående sammanbrott skapat en situation där endast en reform av den amerikanska valutan, med Roosevelts Bretton Woods-konstruktion som föredöme, möjliggör det konkursförfarande som hela världssystemet nu måste underkastas.

Endast om de kretsar som känner sig förpliktade till arvet från Roosevelts ursprungliga Bretton Woods-system återvinner det politiska ledarskapet i USA, kan USA-dollarerna fås att uppföra sig i överensstämmelse med den reform som krävs för att ge långsiktig stabilitet åt växlingsbara former av skuldskapital överallt i världen.

Detta är inte USA-imperialism, utan faktiskt raka motsatsen. Det enda det betyder, är att det krävs ett initiativ från den suveräna nationalstatsrepubliken USA för att det över huvud taget ska bli någon internationell valutareform. Det är huvudsakligen finansiella fordringar utställda i USA-dollar som behöver omorganiseras, inklusive fordringar som innehas av andra suveräna stater. Det nya valutasystemet ska vara en återgång till principen bakom den ursprungliga Bretton Woods-konstruktionen; men detta nya system måste vara ett partnerskap mellan suveräna nationalstater. USA:s roll i denna reform kommer att vara helt central; om inte USA tar på sig den rollen så som jag har beskrivit den här, finns inget rimligt hopp om att vär-

lden ska kunna räddas från att relativt omgående gå in i en ny mörk tid, liknande den i 1300-talets Europa, fast värre.

Skillnaden mellan Internationella valutafonden så som den var tänkt att fungera vid tidpunkten för Roosevelts för tidiga död, och den rekommenderade återgången till ett system som liknar det ursprungliga IMF-systemets fasta växelkurser, är att det tillstånd av vänskapliga konflikter som var inbyggt i den ursprungliga IMF-institutionen, måste ersättas med den modell som Westfaliska freden står för.

Hänvisningen till Westfaliska freden 1648 syftar inte på de vid den tiden rådande politiska uppfattningarna. Den pekar på vikten av att skapa enorma mängder långfristiga internationella krediter, inom ramarna för ett system med fasta växelkurser, för framför allt det stora behovet av fysiska investeringar i långsiktig ekonomisk infrastruktur. Denna kapitalbildning ska inte begränsas till den offentliga sektorns infrastruktur, men offentliga investeringar i infrastruktur måste vara ett framträdande inslag i den långsiktiga kapitalbildningen inom alla sektorer. Om dagens långfristiga statligt garanterade skulder för infrastruktur och därmed förknippade privata skulder kombineras med en nytugivning av stora mängder långfristigt kapital till en ny, fast växelkurs, blir en lyckad omorganisation av det nuvarande bankrutta systemet plötsligt möjlig.

Den stora och avgörande delen av denna nya kapitalbildning i grundläggande ekonomisk infrastruktur kommer att vara i form av internationellt kapital förbundet med långsiktiga avtal mellan suveräna nationalstater. Huvuddelen av det nya kapitalet kommer att ha löptider som sträcker sig över ett kvartssekel, något som Europas nuvarande medverkan i Kinas utveckling vittnar om. Detta skänker ett mäktigt nytt djup åt Westfaliska fredens princip, att verka för "den andres väl".

Nationer måste vara fullkomligt suveräna, men de har ett gemensamt intresse av att verka för "den andres väl". Om de inte gör det, kommer inget land att ha en chans att komma på fötter igen efter den nuvarande krisen.

Ett typiskt exempel är den situation som håller på att uppstå i Eurasien, där välstånd och framsteg i en ekonomi är beroende av framgångsrik långfristig kapitalbildning i de andra. Detta är redan tendensen i de ekonomiska förbindelserna mellan Väst- och Mellaneuropa. Och mitt emellan tillväxtekonomierna i Asien och de väst- och mellaneuropeiska ländernas välmåga ligger Ryssland med sin centrala roll.

Det går att genomföra, men bara under trycket från en global kris lika hotfull som den vi nu står inför. Nöden kommer att vara de behövliga uppfinningarnas kraftfulla moder. Nationer kommer att lära sig att simma i det nya ekonomiska systemets vatten, inte för att de är så förtjusta i att simma, utan för att de har förstått att man måste simma, om man ska överleva.

Särtryck ur Ny Solidaritet

Box 11918, 161 11 Bromma
Tel. 08-98 30 10. Fax 08-98 30 90. Pg. 57 50 45-0.
e-post: larouche@nysol.se hemsida: www.nysol.se

Tryck: Ny Solidaritet, Stockholm 2005